

ЗАДОРЖНИЙ Костянтин

Анатолійович,

старший викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки Київського інституту Національної гвардії України, підполковник

ШЕЛУДЬКО Іван Олександрович,

курсант курсу № 1 факультету службово-бойової діяльності Київського інституту Національної гвардії України

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОТИТАНКОВИХ РАКЕТНИХ КОМПЛЕКСІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ

На мою думку сучасна війна в Україні, вимагає постійного оновлення та підвищення бойової ефективності Збройних Сил України. Однією з ключових складових ефективної оборони є застосування сучасних протитанкових ракетних комплексів. Проте, для досягнення оптимальних результатів, важливо провести детальний аналіз ефективності таких систем як NLAW та FGM-148 Javelin та їхнього впливу на забезпечення оборони України в умовах ведення війни. Тому проблема ефективності застосування цих ПТРК є актуальною та вимагає серйозного дослідження. Бойові властивості ПТРК NLAW та FGM-148 Javelin NLAW (Next-Generation Light Anti-tank Weapon): Дальність стрільби: Близько 600 метрів. Точність стрільби: Висока точність завдяки автоматичному наведенню та інфрачервоному спостереженню. Пробивна здатність: Здатна проникати через броню товщиною до 800 мм. Система наведення: Інфрачервоне наведення на ціль, що забезпечує високу ефективність у будь-яких погодних умовах. Маса та розмір ракети: Легка та портативна, призначена для одноразового використання.

FGM-148 Javelin: Дальність стрільби: До 2,5 кілометрів. Точність стрільби: Висока точність завдяки інфрачервоному наведенню та самонаведенню на тепловий слід цілі. Пробивна здатність: Здатна проникати через броню товщиною більше 800 мм. Система наведення: Інфрачервоне та лазерне наведення, що забезпечує високу точність. Маса та розмір ракети: Важка та більша, призначена для більш далекого та складного використання.

Особливості та переваги застосування NLAW і FGM-148 Javelin у військових конфліктах. NLAW: Завдяки компактності та легкості може бути ефективно використана в умовах міської бойової дії та обмеженого маневрового простору. Висока точність та надійність завдяки інфрачервоному наведенню. Відмінно підходить для бойових одиниць з невеликою фізичною підготовкою. FGM-148 Javelin: Велика дальність стрільби дозволяє атакувати цілі на великій відстані. Висока точність та пробивна здатність роблять Javelin ефективним

засобом для боротьби з броньованою технікою. Інфрачервоне та лазерне наведення забезпечують точний удар навіть у складних умовах.

Я вважаю що проблеми та перспективи розвитку використання NLAW і FGM-148 Javelin в Україні є такими:

Проблеми в доступності. ПТРК можуть бути дорогими, і їх обмежена доступність може бути проблемою. **Технічне обслуговування:** Забезпечення належного технічного обслуговування і підготовки операторів є важливим аспектом. **Модернізація:** ПТРК потребують постійного оновлення та модернізації для відповідності сучасним загрозам.

Перспективи: Розвиток власного виробництва: Україна має потенціал для виробництва власних протитанкових ракетних систем. **Співпраця з партнерами:** Можливість співпраці з іншими країнами для отримання сучасних технологій і систем. **Навчання та підготовка:** Збільшення навчальних програм і підготовка операторів для кращого використання ПТРК.

Війна в Україні (з 2014 року): Українські війська використовують ПТРК для відбиття атак російської бронетехніки. NLAW та FGM-148 Javelin виявилися ефективними у завданнях знищення танків та іншої бронетехніки.

Я вважаю що ефективність ПТРК у забезпеченні оборони та протидії танкам і бронетехніці демонструють високу ефективність у забезпеченні оборони та протидії танкам і бронетехніці завдяки наступним факторам: **Висока точність і пробивна здатність:** ПТРК здатні проникати через броню та наносити ураження точно в потрібний пункт техніки. **Дальність стрільби:** Деякі ПТРК, такі як FGM-148 Javelin, мають значну дальність стрільби, що дозволяє вести вогонь на великій відстані від танка. **Мобільність та портативність:** Багато ПТРК можуть бути легко переносимі та встановлювати на будь-який відділ піхоти, забезпечуючи маневреність на полі бою.

В ході дослідження ефективності застосування протитанкових ракетних комплексів NLAW та FGM-148 Javelin у забезпеченні оборони України в умовах ведення війни були отримані наступні висновки:

NLAW та FGM-148 Javelin є важливими компонентами протитанкової оборони та забезпечують високу точність та пробивну здатність в умовах бойових дій.

Обидва ПТРК дозволяють українським силам ефективно захищати територію країни, відстоювати атаки танків та бронетехніки та сприяють підвищенню бойової готовності.

Наявність та технічний рівень NLAW та FGM-148 Javelin в українській армії дозволяють використовувати їх як діючі та потужні засоби протитанкової оборони.

Рекомендації щодо покращення ефективності використання NLAW і FGM-148 Javelin в умовах ведення війни в Україні. Підвищувати навички і підготовку військових операторів ПТРК для забезпечення оптимального використання цих систем. Забезпечувати постійне технічне обслуговування та модернізацію існуючих ПТРК. Розглядати можливості для розширення арсеналу протитанкових ракетних комплексів та сучасних засобів протитанкової оборони.

Підтримувати співпрацю з іншими країнами та партнерами для отримання технологій і досвіду у використанні ПТРК.

При опрацюванні заявленої проблематики додатково використовувались джерела, зазначені у переліку наукової літератури за №№ 1-6.

Список використаних джерел

1. Стужук Ю.П. Співробітництво України та Великої Британії в умовах російсько-української війни URL: <http://znp-cvds.nuou.org.ua/article/view/267500/263383> (дата звернення: 24.09.2023).
2. Україна не просить нічого, окрім миру. Джонсон уточнив, яку допомогу Британія надає Києву. НВ.10 лютого 2022. URL: <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/agresiya-rf-dzhonson-utochniv-yaku-dopomogubritaniya-nadaye-kiyevu-ostanni-novini-50215705.html> (дата звернення: 24.09.2023).
3. У Генштабі розповіли про озброєння, яке ЗСУ невдовзі отримають від Великої Британії // NewsWeek. 21 липня 2022. URL: <https://nw.com.ua/politics/u-genshtabi-rozpovily-pro-ozbroynnya-yake-zsu-nevdovzi-otrymayut-vid-velykoyi-brytaniyi/> (дата звернення: 25.10.2023).
4. Петков П.С. Порядок застосування підрозділів протитанкових ракетних комплексів «Javelin FGM-148». — Київ: «Центр учбової літератури», 2022. — 56 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/poryadok-zastosuvannya-pidrozdiliv-protitankovikh-raketnikh-kompleksiv-javelin-fgm-148.pdf> (дата звернення: 26.09.2023).
5. Шевчук В.П. Грицюк В. М. Пашкова О. О. У 42 Українське військо: сучасність та історична ретроспектива: Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції 23 листопада 2022 р. – К.: НУОУ, 2023. – 270 с. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/zbi-3-npc-23-04.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).
6. Девід Браун і Турал Ахмедзаде Артилерія, NLAW та бронемашини. Уся зброя, яку Британія дає Україні URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-61703843> (дата звернення: 01.10.2023).